

Inleiding

Inleiding

De begroting 2021 is de derde begroting van de in 2018 gekozen gemeenteraad. De begroting is gebaseerd op visiedocumenten zoals “Romte en ferskaat 2013” en het coalitieakkoord 2018 – 2022, “Brêge nei de takomst”, aangevuld met de specifieke beleidskaders die de raad in het verleden heeft vastgesteld. Per programma is de koppeling gelegd met de van toepassing zijnde (wettelijke) taakvelden. Door deze opbouw is een beter inzicht in de eerste twee zogenaamde Wat-vragen: “Wat willen we bereiken?” en “Wat gaan we er voor doen?”. Daarnaast zijn de relevante beleidsindicatoren en actieve verbonden partijen genoemd. Elk programma sluit af met de derde Wat-vraag “Wat mag het kosten?” gevolgd door een toelichting hierop. In de paragrafen worden de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, evenals de lokale heffingen en de overhead.

Het komende jaar kent nog veel onzekerheden. Het is onzeker hoe lang de coronacrisis nog duurt en wat de effecten op de samenleving en de gemeente zullen zijn. Wij blijven echter naast de inwoners staan. Wij blijven zorgen voor goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers, zijn vraagbaak en communiceren over de coronamaatregelen van het Rijk en van de gemeente. Alleen samen kunnen we deze lastige tijd doorkomen. Wij willen met inwoners en ondernemers meedenken over oplossingen van de problemen die zij ondervinden en waar mogelijk faciliteren bij de oplossingen.

De financiële situatie van de gemeente blijft ook onzeker. Hoewel wij een begroting presenteren die vanaf 2023 structureel sluit, zorgen de financiering van het sociaal domein en de aanstaande herijking van het Gemeentefonds voor onzekerheid over de financiële toekomst van de gemeente. U leest daarover meer bij het onderdeel Begrotingsstrategie.

Ondanks de onzekerheden kijken we ook uit naar 2021. We gaan samen met raad en inwoners aan de slag met de voorbereiding van de invoering van de Omgevingswet, we zetten nieuwe stappen op weg naar een energieneutraal Opsterland en voeren de eerste projecten van de Regio Deal Zuidoost-Friesland uit.

Afgelopen zomer is de aanvraag Regio Deal Zuidoost-Friesland (vijf gemeenten samen met Provincie en Wetterskip) gehonoreerd met een rijksbijdrage van € 15.000.000,- voor de periode 2020 - 2023. De Regio Deal is opgebouwd langs de pijlers Vitale Kernen & Veerkrachtig Landschap. Met de rijksbijdrage gaan we in Opsterland investeren in het in 2021 uit te werken programma Geweldig Gorredijk en in vernieuwing van de Brink Bakkeveen. Hiervoor ontvangt de gemeente Opsterland een rijksbijdrage van € 1.600.000,-. Daarnaast zijn er meerdere regionale projecten die ook hun uitwerking krijgen in Opsterland.

Zo willen we blijven zorgen voor een gemeente waarin het goed wonen en ondernemen is, waar mensen naar elkaar omkijken en samen de schouders zetten onder een vitale, leefbare en duurzame samenleving.

Begrotingsstrategie

Voor de begroting 2020 werd een fors structureel tekort geschetst. Om een voor het jaar 2023 meerjarig sluitende begroting te kunnen presenteren was een forse bezuinigingsoperatie noodzakelijk. Voor 2021 hebben we de gestelde bezuinigingen gehandhaafd. We hebben wel aanpassingen doorgevoerd voor onvermijdbare kosten zoals de nieuwe aanbesteding van het leerlingenvervoer.

Na het vaststellen van deze begroting starten we desalniettemin met een traject om mogelijke nieuwe bezuinigingsmaatregelen te onderzoeken. Dit is ingegeven doordat de eerste doorrekeningen van de herijking van het Gemeentefonds voor de kleinere plattelandsgemeenten, zoals Opsterland, een negatief beeld geven. Omdat dit traject nog sterk in beweging is, er nog flink gelobbyd wordt en de uitkomsten nog ongewis zijn, is er bewust voor gekozen om in deze begroting nog niet te anticiperen op een mogelijk tekort. Als de herijking inderdaad negatief uitpakt voor onze gemeente, dan kan bij de Perspectiefbrief 2021 uit een pakket met maatregelen worden gekozen om de begroting 2021 tussentijds bij te sturen.

Kosten als gevolg van de coronacrisis worden niet als structureel, maar als incidentele kosten aangemerkt en zijn niet opgenomen in de begroting. Het is op dit moment moeilijk in te schatten wat de hoogte van deze kosten zijn en in hoeverre deze volledig gedekt worden door het Rijk.

Vaststellen begroting

Deze begroting word vastgesteld in de raadsvergadering van 2 november 2020

Financieel beeld

Volgens de geldende voorschriften is het saldo van de structurele baten en lasten bepalend voor het resultaat van de begroting, incidentele baten en lasten mogen daarvoor niet meegenomen worden.

Het financiële beeld ziet er als volgt uit:

Financieel overzicht begroting 2021 (bedragen x € 1.000)				
Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Saldo baten en lasten	1.476	-338	294	961
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-1.745	130	80	81
Begrotingssaldo	-269	-208	374	1.042
waarvan Incidentele baten en lasten	866	215	355	769
Structureel begrotingssaldo	-1.135	-423	19	273